

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 123/25
16.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Гордане Тошић, председника већа, Љиљане Милосављевић и Милице Аксентијевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Данило Пашајлић, адвокат из Београда, ул. Османа Ђикића бр. 32, против туженог Kentkart Southeast Europe д.о.о. Београд, са седиштем у Београду, ул. Макензијева бр. 24, чији је пуномоћник Маја Марјановић, адвокат из Београда, ул. Проте Матеје бр. 11, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 3139/21 од 23.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 16.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 3139/21 од 23.10.2024. године у ставу првом, другом и петом изреке и жалба туженог **ОДБИЈА**, као неоснована.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиле и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3139/21 од 23.10.2024. године, ставом првим изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе као у поднеску од 27.9.2024. године. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужили на име накнаде нематеријалне штете исплати укупно 144.000,00 динара и то: на име претрпљених физичких болова износ од 90.000,00 динара и на име претрпљеног страха износ од 54.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења 23.10.2024. године, до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле за накнаду нематеријалне штете у преосталом делу и то: на име претрпљених физичких болова за износ од још 40.000,00 динара и на име претрпљеног страха износ од још 66.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 23.10.2024. године, као

дана пресуђења, до исплате. Ставом четвртим изреке тужба је повучена у делу којим је тужила тражила накнаду нематеријалне штете због повреде на раду од дана 5.2.2020. године, за износ од 220.000,00 динара. Ставом петим изреке обавезан је тужени да тужили на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 256.730,00 динара.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставу првом, другом и петом изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужила је поднела одговор на жалбу туженог.

Испитујући првостепену пресуду, у побијаном делу, у границама овлашћења прописаних чланом 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог неоснована.

У првостепеном поступку, у потврђеном делу пресуде, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка, на које се указује у жалби.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужила је била у радном односу код Apex Solutions Technology d.o.o. Beograd, почев од 1.8.2019. године до 30.11.2019. године, на основу закључених уговора о раду на одређено време број 1424 од 31.7.2019. године и број 1739 од 30.9.2019. године. Тужила је задобила повреду на раду дана 17.10.2019. године, док је обављала послове свог радног места – контролора путних исправа у јавном превозу III категорије, у аутобусу на линији 55 на стајалишту „Ада”, тако што је услед наглог и изненадног кочења аутобуса, иако се држала за шипку на средњим вратима, пала у аутобусу и задобила телесну повреду, нагњечину у пределу слабинског дела кичменог стуба, карлице и тртичне регије и извргнуће и истегнуће левог колена. Из налаза и мишљења и изјашњења судског вештака медицинске струке за област ортопедије и трауматологије, утврђено је да је тужила задобила лаку телесну повреду, нагњечину у пределу слабинског дела кичменог стуба, карлице и тртичне регије и изврнуће и истегнуће левог колена. Због задобијене повреде на раду трпела је болове јаког интензитета, од тренутка повређивања и наредног дана. Након тога је трпела болове средњег интензитета у трајању од 15 дана, а после су болови због регенерације ткива прерасли у болове слабог интензитета и трајали су наредна 3 месеца. Повремени болови слабог интензитета се ни сада не могу искључити. Код тужиле не постоји умањење животне активности са ортопедско-трауматолошке стране, као ни наруженост. Према налазу и мишљењу судског вештака медицинске струке за област неуропсихијатрије, тужила је приликом повређивања трпела примарни страх високог интензитета, који је трајао око једног минута, секундарни страх средњег интензитета је трпела око две недеље, а секундарни страх ниског интензитета је трпела око шест месеци и изазивале су га тегобе у повређеном колону.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужила предметну повреду задобила на раду, приликом обављања послова свог радног места контролора путних исправа у јавном превозу и оценио је да су испуњени законски услови о одговорности туженог за штету проузроковану тужиљи из члана 164. Закона о раду и члана 173. и 174. Закона о облигационим односима. Према датим разлозима, тужени је одговоран за насталу штету по основу објективне одговорности, јер је штета настала употребом аутобуса у покрету, који је опасна ствар, а законска је претпоставка да штета настала у вези са опасном ствари потиче од те ствари, изузев ако се докаже да она није била узрок штете. У конкретном случају је утврђено да постоји узрочно-последична веза између коришћења аутобуса и штете коју је претрпела тужила. Првостепени суд је оценио да обављање послова кондуктера у аутобусу представља опасну делатност, чији је организатор тужени, а која носи повећани ризик од настанка повреде, па како се узрочност претпоставља, а тужила је доказала постојање штете и њену висину, то је закључио да је тужени одговоран по основу ризика, јер је организатор опасне делатности. Првостепени суд је закључио да је дужност послодавца да у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о раду створи безбедне услове рада и примени одговарајуће мере заштите запослених, како би смањио могућност настанка штете, а тужени у првостепеном поступку није предложио доказе о околности обезбеђивања безбедних услова рада, нити је доказе о томе приложио, због чега сноси одговорност за настале штетне последице. Пропуст тужиле се огледа у томе што није поступала са повећаном пажњом, с обзиром на то да јој је као кондуктеру могло бити познато да може доћи до наглог кочења аутобуса, па је првостепени суд закључио да је њен допринос насталој штети 10%. Из наведених разлога, првостепени суд је применом члана 173. и 174. Закона о облигационим односима и члана 164. Закона о раду, оценио да је тужени дужан да надокнади тужилји проузроковану штету. Приликом одмеравања висине правичне новчане накнаде због претрпљене повреде на раду тужиле, првостепени суд је узео у обзир све околности повређивања тужиле, интензитет болова и страха и дужину њиховог трајања, који су утврђени из налаза и мишљења судских вештака, те допринос тужиле настанку штете, па је у складу са одредбама члана 200. Закона о облигационим односима, делимично усвојио тужбени захтев и одлучио као у ставу другом изреке побијане пресуде.

На досуђене износе, суд је обавезао туженог да тужилји, у складу са одредбом члана 277. став 1. Закона о облигационим односима, исплати законску затезну камату од дана пресуђења, па до исплате.

Првостепени суд је дозволио објективно преиначење тужбе, повећањем висине тужбеног захтева, налазећи да преиначење неће продужити поступак и да је исто целисходно за решење спора међу парничним странкама, па је применом члана 199. став 1. и 200. став 1. и 2. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке побијане пресуде.

Применом одредбе члана 202. став 2. Закона о парничном поступку, првостепени суд је одлучио као у ставу четвртом изреке пресуде, јер је тужила поднеском од 1.9.2023. године повукла тужбу у делу којим је тражила накнаду нематеријалне штете због повреде на раду дана 5.2.2020. године у износу од 220.000,00 динара.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је у потврђеном делу пресуде, правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку јасне и потпуне разлоге, које у битном прихвата и другостепени суд.

Одредбом члана 164. Закона о раду („Службени гласник РС”, број 24/05...75/14), прописано је да ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом.

Одредбом члана 173. Закона о облигационим односима прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. Према члану 174. истог закона, за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њом бави.

Према одредби члана 177. Закона о облигационим односима, ималац се ослобађа одговорности ако докаже да штета потиче од неког узрока који се налазио ван ствари, а чије се дејство није могло предвидети, ни избећи или отклонити (став 1), као и ако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити (став 2). Ставом 3. истог члана је прописано да се ималац ослобађа одговорности делимично, ако је оштећеник делимично допринео настанку штете.

Према одредби члана 200. став 1. Закона о облигационим односима, за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх суд ће ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству.

Имајући у виду цитиране одредбе, а код утврђених чињеница да је тужилца била запослена код туженог у време настанка штете и да је претрпела повреду на радном месту приликом обављања радног задатка контроле путних исправа у јавном превозу, да је услед наглог и изненадног кочења аутобуса, пала у аутобусу и задобила лаку телесну повреду, правилно је првостепени суд закључио да је тужени послодавац одговоран за насталу штету у смислу одредбе члана 164. Закона о раду, у вези са чланом 173. и 174. Закона о облигационим односима, као и да постоји допринос тужилца настанку штете.

Наиме, када је запослени претрпео повреду на раду, дужност је послодавца да му штету накнади у складу са чланом 164. Закона о раду, која осим одговорности по основу кривице, упућује и на правила о објективној одговорности послодавца чија делатност ангажује ризик. У конкретном случају, остварен је основ одговорности туженог за штету у смислу члана 173. и 174. Закона о облигационим односима, јер се тужени бави делатношћу која ангажује ризик, с обзиром на то да се нужно обавља у возилу док је оно у покрету, а које представља опасну ствар, и за чије обављање је тужени ангажовао тужилцу која је приликом обављања те делатности задобила повреде. Како је у конкретном случају тужени организатор опасне делатности, односно

обављања посла и задатака тужиљиног радног места, које по својим својствима носи појачан ризик од повређивања, за насталу штету у смислу одредаба чланова 173. и 174. Закона о облигационим односима, одговара тужени по правилима објективне одговорности, односно без обзира на кривицу, а настала штета у вези са опасном делатношћу сматра се да потиче од те делатности (претпоставка узрочности). Из наведених разлога, супротно наводима жалбе туженог, послодавац у овом случају сноси одговорност за предметну штету, у смислу одредаба члана 173. и 174. Закона о облигационим односима.

Тужиља, која је теоријски и практично обучена за безбедан и здрав рад, држећи се за шипку у аутобусу, своје понашање је прилагодила околностима у којима ради и тиме умањила ризик од настанка повреде, а делимични допринос оштећеног настанку штете је разлог поделе одговорности између оштећеног и туженог као послодавца, која утиче на обим накнаде штете у смислу члана 192. у вези члана 205. Закона о облигационим односима. С тим у вези, цењени су наводи жалбе туженог којима се оспорава проценат утврђеног доприноса тужиље настанку повреде од 10%, али овај суд налази да ти наводи жалбе нису основани. Наиме, имајући у виду све околности конкретног случаја, чињеницу да се тужиља држала обема рукама за шипку у аутобусу, да је дошло до изненадног и наглог кочења возила, услед чега је тужиља пала и задобила повреде, то овај суд налази да је првостепени суд правилно вредновао допринос тужиље сопственом повређивању од 10%, који се односи на пропуст тужиља да у конкретном случају поступа са повећаном пажњом, с обзиром на то да јој је могло бити познато да може доћи до наглог кочења аутобуса, па су неосновани наводи жалбе туженог којима је допринос тужиље определио у проценту већем од утврђеног.

Првостепени суд је приликом одмеравања висине накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове и за претрпљени страх, правилно применио члан 200. Закона о облигационим односима, с обзиром да утврђена јачина болова и страха и њихово трајање, по оцени другостепеног суда, оправдавају висину досуђених накнада по тим основима.

Неосновано се жалбом туженог указује на учињену битну повреду поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. Закона о парничном поступку, јер је првостепени суд на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка, правилно одлучио које ће чињенице да узме као доказане.

Неосновани су жалбени наводи о учињеној битној повреди поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, у потврђеном делу, јер је изрека првостепене пресуде јасна и разумљива, а образложење садржи потпуне и јасне разлоге о свим битним чињеницама, тако да нема недостатака због којих се не може испитати.

Како се ни осталим наводима жалбе туженог не доводи у сумњу правилност и законитост првостепене пресуде у ставу другом изреке побијане пресуде, то је пресуда у том делу потврђена, како у погледу главног потраживања, тако и у погледу законске затезне камате, као споредног потраживања.

Потврђена је и одлука којом је дозвољено преиначење тужбе, садржана у ставу првом изреке првостепене пресуде, јер је донета правилном применом одредбе члана 199. став 2. Закона о парничном поступку у вези са одредбом члана 200. став 1. истог закона, а жалба у овом делу не даје посебне разлоге.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, садржана у ставу петом изреке побијане пресуде, јер је, супротно наводима жалбе, донета правилном применом чланова 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку и одговара исходу спора и постигнутом успеху странака.

Тужила и тужени немају право на накнаду трошкова поступка по жалби, јер тужени није успео у поступку по том правном леку, а трошкови тужиље за састав одговора на жалбу нису били нужни и потребни у смислу члана 154. став 1. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, применом одредби члана 390, 401. тачка 2. и 165. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Гордана Тошић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**